

Libellen. Naar aanleiding van het berichtje in het Nov.no. van de „Levende Natuur” van den Heer N. Tinbergen kon ik opmerken dat in de laatste dagen van Aug. en de eerste week van Sept. ongewoon veel libellen op het eiland rondvlogen. Bij navraag bleek mij, dat velen in Augustus, gedurende mijn afwezigheid, het groote aantal libellen was opgevallen.

Midsland, 23 Nov. 1935.

G. W. JONGENS.

Van velerlei vogels. Als natuurliefhebber en amateur in de vogelstudie, heb ik kennis gemaakt met het door U uitgegeven vogelboekje. Zoals U in dit boekje schrijft houdt U zich aanbevolen voor aanvulling, of bijzonderheden. Ik neem de vrijheid eenige door mij opgedane waarnemingen U te mogen toezenden. Mocht U de wetenschap er reeds lang van hebben of mijn aanvulling van minder belang, denkt dan van een leek is niets meer te verwachten!

Zo terloops behandel ik enige vogelsoorten.

Ooievaar. Ik heb gezien dat een ooievaar een broedende grutto van haar nest greep, enige malen op de grond stootte en zich er mede naar zijn nest met drie jongen begaf.

Kievit. Nooit gevonden met meer dan 4 eieren. Wel eens met 5 doch dan toont het duidelijk, dat één ei van een andere kievit is.

Koekoek. Mijn waarneming is 30 jaar geleden, doch de koekoek zal wel dezelfde zijn gebleven. In een grote met riet gedekte schuur en waarvan de zijwanden met twijghout waren dichtgevlochten hadden wij een grote partij eikenrijzebossen opgestapeld. Een gekraagde roodstaart had tussen deze rijzebossen een nest gebouwd, zich toegang gevende door de gevlochten zijwand. In de schuur was het donker en ik had een paar loverige takkebossen zodanig gelegd, dat ik het roodstaartje bij de nestbouw kon gadeslaan. Het roodstaartje had reeds twee eitjes, en zat op een morgen omstreeks 7 à 8 uur op het nest te leggen. Ik zat weer in mijn donker gemaakte hoek met mijn oog hoogstens 50 centimeter van het nestje af. Plotseling vloog een koekoek in het gat van het vlechtwerk der wand. Na even te zitten vloog zij terug, doch kwam direct weer en bleef een oogenblik schuw zitten kijken. Het wijfje roodstaart bleef stil zitten, terwijl het mannetje roodstaart geweldig alarm maakte. De koekoek zette de veren op, begon tegen het roodstaartje te blazen en gaf een weinig hees geluid. Het roodstaartje sprong van het nest en hielp haar man alarm maken. Onmiddellijk wipte de koekoek op het nestje, keek nog even schuw rond, zette zich breed uit en drukte als het ware haar achterlijf op de bodem van het nestje en legde na enig persen, binnen enkele seconden (hoogstens één minuut) een ei in het nest. Na het leggen gingen haar veren weer glad liggen en ze bleef nog even schuw stil zitten kijken. Zij draaide zich om, keek met ieder oog even in het nest en vloog op een tak van een boom, staande tegen de schuur. Zij maakte wel enig geluid, doch juist weet ik dit niet meer. Ik liep naar buiten en zag toen twee koekoekvogels wegvliegen. Dit alles kon ik op mijn gemak bestuderen, op een afstand van hoogstens 50 centimeter. De grootste natuuronderzoekers kunnen hier over het niet eens zijn, maar bovenstaande is door mij duidelijk geconstateerd.

In deze streek langs de rivier de IJssel worden de meeste koekoek-eieren gelegd in de nesten van de karekiet.

De Roek. Ik woon tussen twee roekenkolonies een te Heerde en een te Wijhe. De vogels komen het meeste voer voor hun jongen langs de IJsselstreek halen. In het jaar 1928 of '29 (het smelten jaar) viel het mij op, dat grote troepen roeken steeds op een stuk weiland zaten. Ik verstopte mij in een dichte doornheg en dekte mij met wat gras toe. Een roek kwam ongeveer 6 meter van mij af zitten en haalde in een korte tijd op een kaal plekje van het weiland minstens 40 smelten uit de grond. Ik kon duidelijk zien, dat zij zwaar beladen was. Na de bekende afzwaakreet, ging zij naar haar nest te Wijhe.

Ter plaatse kon men duidelijk zien, waar zij de smelten onder de graswortel had weggehaald. Ik heb nooit kunnen ontdekken, dat zij jonge vogels of eieren roofde.

Vlaamsche Gaai. Tusschen een groote open vlakte alhier liggen twee boomkwekerijen groot ong. 15 H.A. Vele zangvogels, die hier broeden. Ieder jaar is hier een span gaaien aanwezig om te nestelen, doch worden steeds vroegtijdig opgeruimd. In het jaar 1933 heb ik ze laten broeden en de jongen laten grootbrengen. Uitgezonderd lijsters en geelgorzen, zijn er hoegenaamd geen zangvogels uitgevlogen.

Nesten van goudvinken, vinken, spotvogels, heggemussen, grasmusch, fitis en verschillende soorten meer, zijn leeggeroofd. Ik zag, dat een jonge kneu die al behoorlijk in de veren zat, door de gaai werd gegrepen en even daarna toen ik plotseling uit mijn schuilhoek te voorschijn kwam en mijn pet opgooide het van schrik liet vallen, reeds de schedel was doorboord en de hersenen er uit waren.

Veel Vlaamsche gaaien houden de zangvogels zo goed als weg.

In het jaar 1913 was ik jachtopziener. Op een uitgestrekt stuk heideveld met hier en daar een grote dichte vliegden, zag ik op een morgen terwijl het hard vroom, een vlaamsche gaai met met heide begroeide onderstammen der vliegden afzoeken.

Ik wilde haar doodschieten, doch zij bleef steeds onder schot weg. Na verloop van een uur,